

2011-06-13

Dnr 43-2011:5071

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Österledskolan
i Halmstads kommun

2011-06-13

1 (3)

Dnr 43-2010:5071

Halmstads kommun

Rektorn vid Österledskolan

Tillsyn i Österledskolan

Grundskola, årskurs 7–9

Helhetsbedömning

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Österledskolan och Halmstads kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Rektorn tillträdde sin tjänst på skolan innevarande läsår och har tillsammans med lärarna påbörjat ett intensivt pedagogiskt utvecklingsarbete vilket fått positiva effekter på flera områden. Arbetet med stödundervisning har utvecklats och stödet ges i större utsträckning inom klassens ram samt utvärderas regelbundet. Det är dock angeläget att rektorn tillsammans med lärarna förbättrar sin utvärdering och analys av skolans resultat och de faktiska effekter undervisningen har på elevernas utveckling och lärande. De senaste fem åren har andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan minskat från 95 till 84 procent. Det finns skillnader mellan pojkars och flickors meritvärde och betydligt fler flickor når det högre betyget MVG i flertalet ämnen. Ytterligare faktorer som är av betydelse för måluppfyllelsen är att skriftliga omdömen ges i samtliga ämnen och i högre utsträckning utgår från de nationella målen. Vidare behöver elevernas möjligheter till ett reellt inflytande över undervisningens innehåll och utformning utvecklas vilket kvarstår som ett förbättringsområde från Skolverkets inspektion 2006. I det systematiska förebyggande värdegrundsarbetet är eleverna delaktiga i det konkreta arbetet med att ta fram åtgärder för att förebygga och förhindra kränkningar dock visar tillsynen på att relationerna mellan vuxna och elever behöver stärkas så att de i högre grad bygger på respekt och ömsesidigt förtroende. Resultaten

2011-06-13

2 (3)

Dnr 43-2010:5071

av de enkäter¹ som elever i årskurs 9 svarat på inför tillsynen visar på att eleverna känner sig trygga i skolan samt att de ges och tar ansvar för sitt eget lärande.

Skolinspektionen har i tillsynen av Österledskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen i samtliga ämnen (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan),
- Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte fullt ut författningarnas krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg),
- Rektorn tar inte fullt ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94 2.8 Rektors ansvar),
- Lärarna arbetar inte i tillräcklig utsträckning med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Lpo 94, 2.2 Kunskaper),
- Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande),
- Rektorn tillser inte fullt ut att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav (1 och 7-8 §§ 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2.

Rektor och Halmstads kommun har ansvar för att skolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för

¹ Skolinspektionens enkät hösten 2010 till elever, föräldrar och pedagogisk personal i årskurs 9.

2011-06-13

3 (3)

Dnr 43-2010:5071

Halmstads kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Halmstads kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Stefan Råsmar, expert och Viveka Berglund, utredare.

På Skolinspektionens vägnar

Ebba Svartz
Stf. enhetschef

Marita Bruzell-Nilsson
Utredare/Föredragande

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för skola Österledskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Halmstads kommun under våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Österledskolan den 10 maj 2011.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett kommunbeslut. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö samt enskild elevs rätt. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Österledskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Österledskolan skola intervjuades rektorn, lärare, och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Tillsyn & granskning](http://www.skolinspektionen.se/Tillsyn%20och%20granskning)).

Beskrivning av Österledskolan

Tabell 1: Antal elever på Österledskolan

Österledskolan	Antal elever
Grundskola	356

Källa: Skolans uppgift 2011-05-27

Österledskolan är en skola med årskurs 7–9 skola som ligger i centrala delen av Oskarströms samhälle och tillhör skolområde Norr. Skolan är belägen nära vacker natur med Furulundsbadet, idrottsplats, motionsspår, isbana och skidbacke inom gångavstånd. Till Österledskolan kommer elever från fem omkringliggande skolor, Valhallaskolan, Slättåkraskolan, Enslövsskolan, Skavbökeskolan samt Esperedskolan. Österledskolan ingår med dessa skolor i Österleds verksamhetsområde och arbetar tillsammans i ett 1–16-årsperspektiv. Många av skolans elever åker skolskjuts till och från skolan.

Tillsynsprotokoll för Österledskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och

utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning och betyg

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Alla elever ges inte möjlighet att nå lägst målen i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Motivering:

Nationell statistik för årskurs 9 visar att 76 procent av eleverna i Österledskolan nådde målen i alla ämnen 2010. Motsvarande värde för riket är 77 procent. Mellan åren 2006 och 2010 har andelen elever som är behöriga till nationellt program i gymnasieskolan minskat från 95 till 84 procent. Totalt i riket var 88 procent behöriga år 2010. Elevernas genomsnittliga meritvärde är 200 poäng år 2010. Skillnaden mellan pojkars (192 poäng) och flickors (208 poäng) genomsnittliga meritvärden är 16 poäng. Genomsnittligt meritvärde för riket är 209 poäng. På Österledskolan finns stora skillnader mellan flickor och pojkar avseende betyget MVG där flickorna i väsentligt högre grad når det högre betyget i alla ämnen utom fysik samt idrott och hälsa. I tio av skolans ämnen är skillnaden mellan andelen flickor och pojkar som når MVG större än 10 procent. I hem och konsumentkunskap uppgår skillnaden till 28 procent (32 procent av flickorna når MVG jämfört med 6 procent av pojkarna).

Det är angeläget att skolan fortsätter utveckla sitt systematiska kvalitetsarbete så att de resultat som uppnås analyseras och används som underlag för att vidta åtgärder så att alla elever ges möjlighet att utifrån sina förutsättningar nå målen för utbildningen.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller inte fullt ut författningarnas krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.7 Bedömning och betyg

Motivering:

I Halmstads kommun använder skolorna ett gemensamt system för att dokumentera elevernas individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen. Av de skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av framgår att omdömen i de naturorienterande och samhällsorienterande ämnena inte är uppdelade i respektive ämne som ingår i ämnesblocket. De bedömningsmatriser som används för att bedöma elevens kunskapsutveckling utgår inte i alla ämnen utifrån kursplanens mål. Det finns exempel där bedömningar i nivå 0 och 1 beskriver vilka förmågor eleven saknar såsom exempelvis, saknar egen drivkraft, deltar inte i samtal eller deltar inte tillräckligt ofta.

I den framåtsyftande delen ligger inte det huvudsakliga ansvaret för de insatser som ska göras på skolan utan på eleven och elevens vårdnadshavare. Lärarna behöver tydligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och vilka insatser som skolan ska ta ansvar för.

På skolan pågår ett omfattande utvecklingsarbete för att utforma individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen och Skolinspektionen bedömer att rektor tillsammans med lärarna i sitt fortsatta utvecklingsarbete behöver säkerställa att skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen uppfyller författningarnas krav.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn tar inte full ut ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § första stycket sista meningen 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Enligt läroplanen har rektorn som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och för att skolans resultat följs upp och utvärderas. För de betygsättande årskurserna finns dokumenterade resultat på skolnivå. Dock saknas i stor utsträckning utvärderingar och analyser av resultaten. Det saknas också genomarbetade analyser av betygsresultaten över tid, exempelvis i form av betygsjämförelser mellan ämnen och mellan flickor och pojkar.

Härigenom försvåras arbetet med att identifiera och vidta relevanta åtgärder för att ge alla barn och elever likvärdiga förutsättningar att nå målen. Analyser som söker orsaker inom skolans egen verksamhet för att kunna ompröva och utveckla metoder och arbetssätt behöver utvecklas.

Bedömning:

Lärarna arbetar inte i tillräcklig utsträckning med att anpassa undervisningen efter elevers behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning

Lpo 94, 2.2 Kunskaper

Motivering:

Tillsynen visar att skolan organiserar och genomför arbetet så att de elever som behöver ytterligare utmaningar kan fortsätta utvecklas efter sina förutsättningar och samtidigt stimuleras att använda och utveckla hela sin förmåga. Exempelvis finns det elever i årskurs nio som läser efter gymnasieskolans kursplaner i matematik. Dock behöver skolan fortsätta att utveckla sitt arbete för att möta de elever som av olika anledningar riskerar att inte nå målen för utbildningen. I matematik har skolan ett system med tre olika grupper som arbetar i olika takt och eleverna kan byta grupp under terminens gång. I en av grupperna undervisas omkring 30 elever. Lärare och elever uppger att anpassningen görs kollektivt för gruppen och möjligheten till individuella lösningar efter elevernas förutsättningar och behov är begränsade på grund av gruppens storlek. Enligt rektor har skolan påbörjat att utveckla arbetsformer, som i större utsträckning än idag, skapar förutsättningar för att inom klassens ram utgå från varje enskild elevs behov, förutsättningar och erfarenheter. Skolinspektionen ser positivt på detta och bedömer att skolan behöver finna en gemensam strategi för hur undervisning som anpassas efter varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande ska kunna komma till stånd.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektorn och lärarna arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Skolan saknar en gemensam strategi för att aktivt öka elevernas möjlighet till inflytande i takt med stigande ålder och mognad. I samtal med både elever, lärare och rektor framkommer att elevernas möjligheter till inflytande varierar på skolan beroende på

lärare och ämne. I vissa fall är möjligheterna begränsade till att göra val inom de ramar som lärarna planerat och tenderar att mer fokusera på elevernas ansvarstagande än ett reellt inflytande över undervisningen. I andra fall ges eleverna möjlighet att vara med i både planering och val av arbetssätt och examinationsformer. I samtal med elever framkommer att det även finns klasser som inte har representanter i elevrådet då möjligheten till att påverka upplevs som liten. Skolinspektionen bedömer att rektor och lärare behöver säkerställa att eleverna ges möjlighet till ett reellt inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn tillser inte fullt ut att det på skolan bedrivs ett målinriktat arbete för att förebygga och förhindra kränkande behandling och att detta dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller författningarnas krav.

Författningsstöd:

1, 7-8 §§ 1985 års skollag

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för utveckling och lärande

Motivering:

Skolans likabehandlingsplan/plan mot kränkande behandling innehåller rutiner och system för att hantera akuta händelser samt generella åtgärder för att förebygga och förhindra kränkande behandling. Dock saknar planen konkreta åtgärder utifrån den aktuella kartläggning (husmodellen) som skolan genomfört i syfte att identifiera riskområden. I skolans kartläggning/enkät ställs frågan "Vågar du komma med dina problem till någon vuxen på skolan?" har 10 procent av eleverna svarat "nej" och 48 procent av eleverna svarat "kanske, beror på". I intervju med elever framkommer att elevernas förtroende för de vuxna varierar på skolan och att de upplever att det finns lärare som inte "orkar se" mobbning och inte tar tag i händelser. Rektor och personal behöver arbeta för att stärka relationerna mellan vuxna och elever så att de i högre grad bygger på respekt och ömsesidigt förtroende.